

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni istungi protokoll nr 162

Eesti, videosild

Reede, 8. mai 2026

Algus 9.00, lõpp 10.00

Juhataja: Peeter Tali (esimees)

Protokollija: Roosmarii Kukk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk

Komisjoni ametnikud: Getter Kristen Treumuth (nõunik)

Puudusid: Arvo Aller, Enn Eesmaa, Rain Epler, Tiit Maran, Anti Poolamets, Kadri Tali ja Kristo Enn Vaga

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Kristina Kallas, Haridus- ja Teadusministeeriumi EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna vanemnõunik Katrin Siider, ministri nõunik Gea Kangilaski (1. päevakorrapunkt); Kliimaministeeriumi asekanstler Kristi Klaas, kliimaosakonna nõunik Mariann Leps ning välissuhete osakonna EL teemade valdkonnajuht Eliise Merila (2. päevakorrapunkt); Justiis- ja Digiministeeriumi digitaristu ja küberturvalisuse asekanstler Tõnu Grünberg, Justiis- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse juhataja asetäitja Mart Laas ning Euroopa Liidu asjade ja väliskoostöö juht Kristiina Krause (3. päevakorrapunkt); Justiis- ja Digiministeeriumi digitaristu ja küberturvalisuse asekanstler Tõnu Grünberg, Justiis- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse juhataja asetäitja Mart Laas ning Euroopa Liidu asjade ja väliskoostöö juht Kristiina Krause (4. päevakorrapunkt); Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Merilin Kruuse (1.–5. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunikud Karin Zereen ja Tairi Täht (2. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunik Age Inkinen (3. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Eesti seisukohad 11.-12. mail 2026 toimuval Euroopa Liidu haridus-, noorte, kultuuri- ja spordinõukogu istungil
2. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/631 seoses uute kergsõidukite CO₂-heite normide ja sõidukite märgistamisega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/94/EÜ – COM(2025) 995
3. Seisukoha andmine: Euroopa Liidu andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia - COM(2025) 723 COM(2025) 835
4. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus digivõrkude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/2120, direktiivi 2002/58/EÜ ja otsust nr 676/2002/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1971, direktiiv (EL) 2018/1972 ja otsus nr 243/2012/EL (digivõrkude määrus) - COM(2026) 16
5. Info ja muud küsimused

1. Eesti seisukohad 11.-12. mail 2026 toimuval Euroopa Liidu haridus-, noorte, kultuuri- ja spordinõukogu istungil

Kristina Kallas andis ülevaate Eesti seisukohtadest 11.–12. mail 2026 toimuval Euroopa Liidu haridus-, noorte, kultuuri- ja spordinõukogu istungil. Haridus- ja teadusminister sõnas, et noorteministrite nõukogus kiidetakse heaks kaks resolutsiooni: resolutsioon Euroopa Liidu noortestrategia töökava (2025–2027) läbivaatamise kohta ja Euroopa Liidu noortedialogi 11. tsükli tulemusi kokku võttev resolutsioon. Haridusministrite nõukogus kiidetakse heaks järeldused õpetajate rolli kohta tehisintellekti ajastul ning Erasmus+ programmi 2028–2034 määruse osaline üldine lähenemisviis. Noortestrategia töökava puudutav resolutsioon ajakohastab 2025. aastal Poola ja Taani eesistumise ajal käivitunud töökava, mida jätkavad tänavu Küpros ning seejärel Iirimaa ja Leedu. Tegemist on tavapärase ajakohastamisega, millele noorte töörühmas avaldati toetust ja mille ka Eesti heaks kiidab. Noorte dialoogi 11. tsükli resolutsioon võtab kokku peamised tulemused, järeldused ja soovitused edasiseks tööks. See koondab kolme eesistujariigi noortekonverentside sõnumid, rõhutades noorte jaoks olulisi teemasid kaasava ühiskonna kujundamisel. Noored tõid esile vajaduse tugevdada usaldust demokraatlike institutsioonide vastu ja tagada neile mõjus osalus poliitikakujundamises, mida Eesti on järjekindlalt toetanud, sealhulgas noortele valimisõiguse andmist. Samuti rõhutati, et Erasmus uues programmis peab säilima noortepeatükk koos sihtotstarbelise 15%-lise eelarvega. Eesti lähtub resolutsiooni heakskiitmisel ka oma noortevaldkonna arengukava eesmärkidest. Lisaks toimub poliitiline mõttevahetus noortele sobiva poliitika kujundamise üle Euroopa Liidu ja riikide tasandil. Eesti rõhutab, et noori tuleb kaasata varakult ning peab oluliseks noorsootöö keskset rolli. Eesti võtab neil teemadel sõna ka poliitilises arutelus. K. Kallas jätkas, et haridusministrite nõukogu esimene teema käsitleb järeldusi õpetajate rolli kohta tehisintellekti ajastul. Järeldustega suunatakse liikmesriike toetama õpetajaid tehisintellekti rakendama viisil, mis lisab õppetööle kvaliteeti, kuid ei asenda õpetajat. Rõhutatatakse õpetajate koolitamise, eetiliste tehisintellektilahenduste kasutamise, võrdse ligipääsu tagamise ning töökoormuse ja õpetajate heaolu arvestamise olulisust. Eesti jaoks ei too need järeldused kaasa sisulisi suunamuutusi, kuna Eesti TI-Hüpe on loodud tehisintellekti sihipäraseks kasutuselevõtuks hariduses, hõlmates õpetajate koolitamist ning eetiliste küsimuste käsitlemist. Eesti toetab järeldusi ja rõhutab, et tehisintellekti kasutuselevõtt hariduses peab olema teadlik ja süsteemne. Haridusministrite nõukogus kiidetakse heaks ka Erasmus+ programmi uue perioodi määruse osalise üldise lähenemisviisi. Eesti täpsustab oma seisukohti valitsuse tasandil, kuid üldiselt toetab määruses tehtud muudatusi, millest mitmed lähtuvad ka Eesti varasematest ettepanekutest. Samuti toimub poliitiline mõttevahetus põhioskuste teemal, mille ajendiks on Euroopa õpilaste põhioskuste langus PISA-testi tulemustes, sealhulgas matemaatikas, lugemisoskuses ja loodusteadustes. Langustrend puudutab ka Eestit ning viitab vajadusele põhjalikuma analüüsi järele. Seniste arutelude põhjal ei ole veenvalt tõendatud, et põhioskuste languse peamine põhjus oleks digivahendite kasutamine koolis, kuna mitmete kõrgete tulemustega riikide (Singapur, Korea, Jaapan) kogemused näitavad, et digivahendite kasutamine ei välista häid õpitulemusi. Aruteludes on esile kerkinud ka küsimus, kas hariduses on viimastel aastatel liigselt rõhutatud üldpädevusi ainealaste põhioskuste arvelt. Ministrite tasandi arutelu keskendub sellele, kuidas taastada tasakaal põhioskuste, üldpädevuste ja kvaliteetse aineõppe vahel. Eesti peab oluliseks Euroopa Liidu koostööd, heade praktikate jagamist ning nende riikide kogemuste analüüsimist, kus põhioskuste areng on olnud positiivne.

Urve Tiidus küsis, kas on plaanis käivitada analüüs või uurimistöö teemal, et õpitulemuste langus tõukub üldpädevuste õpetamises ainealaste põhioskuste arvelt.

Kristina Kallas vastas, et hetkel ei ole haridus- ja teadusministeerium sellekohast analüüsi algtanud. Seni on jälgitud teiste riikide, eeskätt Soome ja Rootsi arutelusid, kus põhioskuste langus on olnud kiire. Arvestades, et ka Eesti 2022. aasta PISA-testi tulemused olid languses, pidas K. Kallas põhjendatuks selle küsimuse põhjalikumalt käsitlemist ka Eestis.

Rahvusvahelises arutelus seostatakse põhioskuste langust sageli digivahendite ja mobiiltelefonide kasutamisega, mis haridus- ja teadusministri hinnangul ei ole põhjendatud. K. Kallas lisas, et uuringud näitavad, et koolides kehtestatud mobiiltelefonide kasutamise keeld parandab küll distsipliini ja käitumist, kuid ei mõjuta õpitulemusi ning seetõttu on küsimus eeskätt õpetamismetoodikas. Näiteks Uus-Meremaa on matemaatikatumulemuste languse järel tugevdanud matemaatika didaktikat, suurendanud matemaatikatundide arvu ja pöördunud tagasi erialase ettevalmistusega matemaatikaõpetajate värbamise juurde. Ka Soome suurendas matemaatikaõppe mahtu. Suundumus näitab, et baasteadmiste laialdasem õpetamine ainevaldkonnas tagab baasoskused.

Lea Danilson-Järg küsis, kas sisserändetaustaga õpilaste suures osas lisandumine koolidesse (Soome ja Rootsi näitel) võib olla üks põhjustest, mistõttu PISA-testi keskmised tulemused on langenud.

Kristina Kallas vastas, et PISA-testi tulemuste jaotus viitab sellele, et Soomes ja Rootsis mõjutavad nõrgemaid tulemusi eeskätt sisserändetaustaga õpilased, kuid seejuures on langenud ka kohalike õpilaste tulemused. K. Kallas sõnas, et Eestis langevad kõige kiiremini tüdrukute lugemisoskuse näitajad, mida ei saa seostada sisserändega.

Peeter Tali võttis arutelu kokku ning tegi ettepaneku toetada haridus- ja teadusministri esitatud Eesti põhisõnumeid.

Otsustati:

1.1. Toetada haridus- ja teadusministri esitatud Eesti põhisõnumeid (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk).

2. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/631 seoses uute kergsõidukite CO₂-heite normide ja sõidukite märgistamisega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/94/EÜ – COM(2025) 995

Kristi Klaas andis ülevaate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest, millega muudetakse määrust (EL) 2019/631 seoses uute kergsõidukite CO₂-heite normide ja sõidukite märgistamisega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/94/EÜ – COM(2025) 995.

Kõneleja märkis, et määruse muutmise taustal on soov laiemalt Euroopa Liidu konkurentsivõimet toetada. Kui nõue 2035. aastaks toota heitevabasid autosid asendati 100% asemel 90%-ga, siis loodi paindlikkused heitenormi täitmiseks, mis laiendab ka puhta tööstuse konkurentsipositsiooni. Sellega soodustatakse, et lisaks puhaste kütuste tootmisele, toodetakse ka puhast terast. Eesti toetab määruse ülevaatamist ja paindlikkuse suurendamist, et üleminek oleks sujuvam, kuid rõhutame seejuures, et vältida tuleb halduskoormuse kasvu ning toetada elektrisõidukite kättesaadavust Euroopa Liidus. Rõhutame, et sõidumärgistuse süsteemi uuendamine ja laiendamine peab olema lihtne, tuginema digitaliseeritud andmete kasutamisele, tagama piisava üleminekuperioodi ning sõidumärgistuse andmebaasi kulud tuleb katta Euroopa Liidu eelarvest.

Urve Tiidus andis ülevaate [majanduskomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada (poolt 7: Jaak Aab, Õne Pillak, Reili Rand, Marek Reinaas, Timo Suslov, Urve Tiidus, Kristina Šmigun-Vähi; vastu 3:

Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Mart Maastik; erapooletuid 0; ei hääletanud 1: Tõnis Mölder).

Peeter Tali andis ülevaate [keskkonnakomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada (poolt 5: Yoko Alender, Jüri Jaanson, Mait Klaassen, Irja Lutsar, Tiit Maran; vastu 1: Züleyxa Izmailova; erapooletuid 0).

Lea Danilson-Järg sõnas, et tema hinnangul on kavandatud muudatus 2035. aastaks minna üle 100%-lt elektriautodelt 90%-le ebapiisav ning seetõttu tuleks juba praegu kaaluda saavutatavamat eesmärki. Arvestades, et majanduskomisjonis käsitleti ka 60% varianti, tegi L. Danilson-Järg ettepaneku täiendada Eesti seisukohti eesmärgiga vähendada kergsõidukite heidet 2035. aastaks 60%-le.

Peeter Tali küsis, kui palju on Eestis elektriautosid ning mida arwab ministeeriumi esindaja eesmärgi toomisest 60%-ni.

Kristi Klaas vastas, et heite vähendamise eesmärgi muutmine 100%-lt 90%-le puudutab eeskätt autotootjate suutlikkust kohandada oma tootmist vähese heitega sõidukite suunas. Läbirääkimistel ei ole autotootjariigid pidanud põhjendatuks eesmärgi täiendavat alandamist, kuna heitevabade sõidukite tootmisse on juba tehtud märkimisväärsed investeeringuid. Kavandatav 10%-line paindlikkus võimaldab üldeesmärgi täitmisele kaasa aidata ka teistel Euroopa tööstusharudel, sealhulgas puhta terase tootmise ning vähese heitega kütuste, nagu biometaan ja rohediisli (HVO), laiema kasutuselevõtu kaudu. K. Klaas sõnas, et ei pea eesmärgi langetamist 60%-le mõistlikuks, kuna Eestis puudub oma autotööstus ning teised liikmesriigid ei ole nii ulatuslikku muudatust toetanud. Samuti oleks mitteautotootja riigi selline ettepanek Euroopa Liidu tasandil tõenäoliselt vähese toetusega. Elektrisõidukite osakaal Eestis moodustab uutest registreeritud sõidukitest ligikaudu 5%, aprillis 9% ning Euroopa Liidu keskmine oli eelmisel aastal 27%.

Lea Danilson-Järg lisas, et heitevabade sõidukite osakaal läheneb 90%-lt vastupidi 10%-le. Seetõttu ei pea ta veenvaks väidet, et Eestis puudub autotööstus, vaid Eesti peab arvestama ka tarbijate huvidega ning Euroopa Liidu majanduse ja konkurentsivõimega tervikuna. Kui Euroopa Liidus piiratakse tootmine üksnes heitevabade sõidukitega, samal ajal kui mujal toodetakse jätkuvalt ka muid sõidukeid, võib see vähendada konkurentsivõimet ja piirata tarbijate valikuid, eriti arvestades elektrisõidukite kõrgemat hinda. Kuigi tootjad ei ole eesmärgi edasist vähendamist ise aktiivselt nõudnud, võib seda mõjutada teema kõrge politiseeritus. Seetõttu pidas L. Danilson-Järg põhjendatuks ettepanekut täiendada seisukohti eesmärgiga vähendada kergsõidukite heidet 2035. aastaks 60%-le ning panna see ettepanek hääletusele.

Kristi Klaas vastas, et Euroopa Liidu läbirääkimisi on mõjutanud Hormuzi väina kriis, kuna Euroopa Liidu konkurentsivõime sõltub sellest, kui kiiresti suudetakse puhtaid tehnoloogiasid kasutusele võtta, et vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest pärit kütustest. Autotööstuses on liikumine heitevabade autode tootmise suunas juba alanud ning lisapaindlikkusena antakse autotootjatele ka superkrediidid, et suurendada Euroopa Liidus toodetud taskukohaste mudelite pakkumist turul. K. Klaas sõnas, et Euroopa Liidu keskmine elektrisõidukite osakaal on 27%, kuid mitmes riigis on see oluliselt kõrgem, näiteks Rootsis ja Taanis 60% ning Norras 90%. Bruegeli analüüsi põhjal oli eelmisel aastal Euroopa Liidus elektriautode tootmise võimekus 4,6 miljonit autot aastas ja kasvab jätkuvalt. K. Klaas rõhutas, et õigusaktis seatud eesmärk puudutab üksnes uusi turule tulevaid sõidukeid, mitte juba kasutuses olevaid.

Peeter Tali täpsustas, et kuna elektriautosid toodetakse sageli Hiinas, siis on oluline kaitsta Euroopa tootjaid odavate Hiina elektrisõidukite konkurentsisure eest siseturul.

Lea Danilson-Järg vastas, et Euroopa Liidus piiraks konkurentsi olukord, kus teised riigid toodavad jätkuvalt eri tüüpi sõidukeid, kuid Euroopa Liidus keskendutakse üksnes elektrisõidukite tootmisele.

Peeter Tali sõnas, et tema hinnangul seisneb Euroopa Liidu peamine probleem kasvavas sõltuvuses Hiinast ning Hiina elektrisõidukite konkurentsivõime, mis ohustab Euroopa tööhõivet ja tootmisvõimekust ning tegemist on tõsise majandusliku väljakutsega. P. Tali küsis, millisesse Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohtade punkti Lea Danilson-Järg soovib muudatusettepaneku lisada.

Lea Danilson-Järg vastas, et see võiks sobituda esimesse punkti, kuid küsis kuidas Kristi Klaasilt, kuidas käsitleti seda majanduskomisjoni arutelul.

Kristi Klaas vastas, et majanduskomisjonis toimus hääletus põhimõtte mitte konkreetse sõnastuse osas.

Peeter Tali sõnas, et pooldab konkreetse ettepaneku sõnastamist, kuid see eeldab, et on teada kuhu muudatus seisukohtades paigutuks.

Lea Danilson-Järg märkis, et täpse sõnastuse kujundamine ministeeriumi esindaja osalusel oleks otstarbekas, arvestades tema varasemat tööd antud dokumendiga ja ülevaadet muudatuse sobivaimast paigutusest.

Urve Tiidus tegi ettepaneku hääletada põhimõtte üle vähendada kergsõidukite heidet 2035. aastaks mitte 100%-lt 90%-le, vaid 60%-le ning mitte selle konkreetse sõnastuse osas.

Peeter Tali sõnas, et muudatusettepaneku esitamisel tuleb määratleda, millist seisukohta ja kuidas muudetakse, et ministeerium saaks oma seisukoha anda.

Lea Danilson-Järg märkis, et muudatusettepanekute koostamisel on tavapärane konsulteerida ministeeriumi ja komisjoni ametnikega.

Kristi Klaas sõnas, et majanduskomisjonis toimus hääletus põhimõtte üle vähendada kergsõidukite heidet 2035. aastaks mitte 100%-lt 90%-le, vaid 60%-le ning mitte konkreetse sõnastuse osas. Hääletuse tulemusel muudatusettepanek toetust ei leidnud.

Peeter Tali pani eelneva arutelu põhjal esmalt hääletusele ettepaneku vähendada kergsõidukite heidet 2035. aastaks mitte 100%-lt 90%-le, vaid 60%-le (poolt 2: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg; vastu 5: Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Urve Tiidus, Luisa Värk; erapooletuid 0; ei hääletanud 2: Katrin Kuusemäe, Tarmo Tamm). Ettepanek ei leidnud toetust.

Peeter Tali pani seejärel hääletusele ettepaneku toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti kookõlas majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni arvamusega (poolt 5: Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Urve Tiidus, Luisa Värk; vastu 2: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg; erapooletuid 0; ei hääletanud 2: Katrin Kuusemäe, Tarmo Tamm).

Otsustati:

2.1. Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti kookõlas majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni arvamusega (poolt 5: Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Urve Tiidus, Luisa Värk; vastu 2: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg; erapooletuid 0; ei hääletanud 2: Katrin Kuusemäe, Tarmo Tamm).

3. Seisukoha andmine: Euroopa Liidu andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia - COM(2025) 723 COM(2025) 835

Tõnu Grünberg andis ülevaate Euroopa Liidu andmeliidu strateegiast ja tehisaru rakendamise strateegiast - COM(2025) 723 COM(2025) 835. Ta sõnas, et Euroopa Komisjon avaldas eelmise aasta lõpus andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia

ajakohastatud versiooni osana laiemast digipaketist. Strateegia eesmärk on luua Euroopa Liidu ülesed tingimused kvaliteetsete, turvaliste ja kättesaadavate andmete vabaks liikumiseks ning nende kasutamiseks tehisaru arendamisel ja rakendamisel. Sellega soovitakse kiirendada tehisaru kasutuselevõttu, vähendada turu killustatust ja tugevdada Euroopa konkurentsivõimet võrreldes Ameerika Ühendriikide ja Hiinaga. Euroopa Liidu eesmärk on kujundada ühtne andmeruum, soodustada tehisaru laialdasemat kasutust, eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, tagada selle kooskõla põhiõiguste, privaatsuse, turvalisuse ja usaldusväärsuse nõuetega ning tugevdada Euroopa tehnoloogilist võimekust. Eesti jaoks on see oluline, kuna ettevõtted ja avalik sektor vajavad ligipääsu andmetele, et tegutseda ja kasvada kogu Euroopa Liidu turul. Liigne regulatsioon ja turu killustatus kahjustavad Eesti konkurentsivõimet. Samuti on riigi julgeoleku ja toimepidevuse seisukohalt oluline vähendada sõltuvust välistest kriitilistest tarneahelatest. T. Grünberg tõi esile, et Eesti põhisõnum on, et andmete vaba liikumist tuleb käsitleda Euroopa Liidu viienda põhivabadusena ning vältida lokaliseerimisnõudeid, kui need ei ole riskipõhiselt põhjendatud. Tehisaru peab olema turvaline ja usaldusväärne ning Euroopa Liidu digisuveräänsuse tugevdamine ei tohi viia proteksionismini. Regulatsioon peab jääma tehnoloogianeutraalseks ning võimaldama riskipõhist sekkumist juhtudel, kus see on vajalik tarnija või päritoluriigiga seotud riskide tõttu. Liikmesriikidel peab säilima otsustusruum tehnoloogiate kasutamisel. Konkurentsivõime huvides on oluline tagada jätkuv ligipääs globaalsetele pilveteenustele ja samal ajal toetada Euroopa tehnoloogiaettevõtete arengut. Euroopa Liit peab tugevdama oma tehnoloogilist võimekust, jäädes seejuures avatuks usaldusväärsetele partneritele ka väljaspool Euroopa Liitu.

Urve Tiidus andis ülevaate [majanduskomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada. Komisjoni otsus oli konsensuslik.

Peeter Tali tegi ettepaneku toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega.

Otsustati:

3.1. Toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk).

4. Seisukoha andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus digivõrkude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/2120, direktiivi 2002/58/EÜ ja otsust nr 676/2002/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1971, direktiiv (EL) 2018/1972 ja otsus nr 243/2012/EL (digivõrkude määrus) - COM(2026) 16

Tõnu Grünberg andis ülevaate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest digivõrkude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2015/2120, direktiivi 2002/58/EÜ ja otsust nr 676/2002/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1971, direktiiv (EL) 2018/1972 ja otsus nr 243/2012/EL (digivõrkude määrus) - COM(2026) 16. Kõneleja märkis, et Euroopa Liidu digivõrkude õigusakti eelnõu peamine eesmärk on luua lihtsam, ühtsem ja kaasaegsam Euroopa Liidu sidealane õigusraamistik, mis soodustab investeringuid 5G ja 6G võrkudesse, fiiberoptikasse ja satelliitsidesse. See vähendaks liikmesriikide vahelist sideturu killustatust ning tugevdaks digivõrkude turvalisust ja vastupidavust. Eelnõuga asendab kehtiva Euroopa Liidu sisedirektiivi otsekohalduva määrusega. T. Grünberg sõnas, et eelnõu aitab parandada sideturu konkurentsi, seejuures muutub lihtsamaks sideteenuste turule sisenemine ja sideettevõtjad saavad ilma täiendava tegevusloa taotlemiseta hakata sama sideteenust

pakkuma ka teistes liikmesriikides. Eelnõu toetab ka satelliitsideteenuste arengut, eeskätt sageduskonkursside osas, mis võiksid olla Euroopa Liidu ülesed. Eelnõu stimuleerib sideettevõtteid välja vahetama tehnoloogilisi piiranguid seadvad vanad vaskvõrgud, mida näiteks Telial on Eestis umbes 14%. Kuigi eelnõu eesmärk on luua lihtsam, ühtsem ja kaasaegsem Euroopa Liidu sidealane õigusraamistik, tuleb vältida halduskoormuse kasvu. T. Grünbergi hinnangul soovib Euroopa Komisjon mahukamat kooskõlastust mobiilside sageduslubade väljastamiseks ning sageduste andmebaasi, millega kaasneks liigne bürokratia ning mida tuleks vältida.

Urve Tiidus andis ülevaate [majanduskomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada. Komisjoni otsus oli konsensuslik.

Peeter Tali tegi ettepaneku toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega.

Otsustati:

4.1. Toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk).

5. Info ja muud küsimused

Peeter Tali andis teada, et järgmine ELAKi istung toimub ühise istungina koos väliskomisjoniga neljapäeval, 14. mail kell 15.00 ELAKi ruumis P280.

Otsustati:

5.1. Lähetada Peeter Tali 15.-16. juunil Gdanskisse, Läänemere äärsete riikide EL asjade komisjonide esimeeste kohtumisele. Välislähetusega kaasnevad kulud katta EL asjade komisjoni välislähetuste eelarvest (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk).

(allkirjastatud digitaalselt)
Peeter Tali
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Roosmarii Kukk
protokollija